

Evropská
komise

CENA ACCESS CITY Award **2020**

Příklady osvědčených postupů při
zlepšování přístupnosti měst v EU

#EUACCESSCITY

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2020

© Evropská unie, 2020

Opakované použití povoleno pod podmínkou uvedení zdroje.

Politiku opakovaného použití dokumentů Evropské komise upravuje rozhodnutí 2011/833/EU (Úř. věst. L 330, 14.12.2011, s. 39).

K veškerému použití nebo reprodukci fotografií či jiného materiálu, k nimž Evropská unie nemá autorská práva, je nutné získat svolení přímo od držitelů těchto práv.

Ilustrace na obálce: © Shutterstock, 2020

Print	ISBN 978-92-76-17383-0	ISSN 2599-9052	doi:10.2767/941886	KE-BL-20-001-CS-C
PDF	ISBN 978-92-76-17371-7	ISSN 2467-0472	doi:10.2767/64139	KE-BL-20-001-CS-N

Obsah

Předmluva.....	p4
Cena Access City Award 2020 – verze pro snadné čtení.....	p5
Úvod.....	p12
Varšava, Polsko – vítěz.....	p13
Castelló de la Plana, Španělsko – druhá cena.....	p16
Skellefteå, Švédsko – třetí cena.....	p19
Évreux, Francie – zvláštní zmínka za práci týkající se skrytých zdravotních postižení.....	p22
Tartu, Estonsko – zvláštní zmínka za přístup k přístupnosti na místní úrovni.....	p25
Chania, Řecko – zvláštní zmínka za využívání technologií k zajištění přístupného parkování.....	p28
Deset let udělování ceny Access City Award.....	p31
Účast v soutěži Access City Award 2021.....	p44

Předmluva

© Evropská komise

 Helena Dalliiová, evropská komisařka pro rovnost

Je mi velkým potěšením napsat předmluvu této brožury, která nejenže oslavuje vítěze 10. ceny Access City Award, nýbrž představuje také devět předchozích vítězů této prestižní a úspěšné soutěže.

Stejně jako mí předchůdci se snažím zajistit, aby byla přístupnost prioritou, a to jak pro Komisi, tak i pro všechny členské státy. Všichni musíme pokračovat v úsilí o dosažení našeho cíle, kterým je skutečně bezbariérová Evropa pro osoby se zdravotním postižením a starší osoby.

Program Access City Award jsem léta sledovala a jsem informována o mimořádných výsledcích a závazcích měst z celé Evropy, pokud jde o přístupnost.

Letošní vítězové a města, která získala zvláštní zmínku, poskytují inspiraci a příklady ostatním městům, která se dosud nezabývají problémy v oblasti přístupnosti, jimž všichni čelíme.

Vítěz první ceny, Varšava, dosáhl v krátké době obrovského pokroku a dokládá, čeho lze dosáhnout kombinací politického odhodlání a zapojení osob se zdravotním postižením a starších osob.

S oceněním měst od Polska, Švédska a Estonska po Španělsko, Francii a Řecko vidíme, že snaha o přístupnost je skutečně celoevropská a že přístupnost je pevně zakotvena v programu.

Přeji úspěch všem městům, která budou o tuto cenu soutěžit v budoucnu.

Cena Access City Award 2020

© Easy-to-read.eu

Verze pro snadné čtení

Kdo jsme?

Jsme Evropská komise
a Evropské fórum zdravotně postižených.

Evropská komise navrhuje právní předpisy,
které mohou přispět k lepší Evropě.

Evropské fórum zdravotně postižených usiluje
o ochranu práv osob se zdravotním postižením v Evropě.

Často spolupracujeme, abychom zlepšili situaci
osob se zdravotním postižením v Evropě.
Každý rok například organizujeme
společně soutěž **Access City Award**.

Co je Access City Award?

Access City Award je cena, kterou každý rok
udělujeme městům, která se snaží o zajištění
přístupnosti.

© Pixabay

Město je přístupné, pokud v něm mohou všichni lidé
žít a bez problémů využívat všechna zařízení a služby.

Město je například přístupné,
mohou-li všichni lidé snadno:

- Jet autobusem nebo metrem do práce.
- Používat automaty pro výdej jízdenek při nákupu jízdenky.
- Pohybovat se v ulicích nebo vstoupit do veřejných budov, jako jsou nemocnice a radnice.
- Získat snadno srozumitelné informace.

To je důležité pro všechny,
a zejména pro osoby se zdravotním postižením
a starší osoby.

Tyto věci jsou pro ně často nepřístupné.

Nejsou-li věci přístupné,
nemohou se zapojit do společnosti
jako všichni ostatní.

Tito lidé budou opomenuti.

Nemají-li například autobusy rampy,
nemohou do nich lidé na invalidním vozíku
nastoupit, aby se dostali do práce.

Nebo pokud nejsou informace snadno srozumitelné,
nemusí jim osoby s mentálním postižením
porozumět.

Ocenění Access City Award představuje tudíž
pro města v Evropě možnost předvést,
co dělají pro zajištění přístupnosti pro všechny osoby.

Udělení ceny Access City Award pro rok 2020 je zvláštní v tom,
že slaví 10. výročí.

© 123RF

© Easy-to-read.eu

To znamená, že se soutěž Access City Award začala pořádat před 10 lety a pokračuje dodnes. Je skvělé, že se soutěž Access City Award koná každý rok, aby městům připomenula, jak důležité je, aby byla přístupná pro všechny.

Které město získalo cenu Access City Award 2020?

Městem, které získalo cenu Access City Award 2020, je Varšava.

Varšava je město v Polsku.

Varšava získala cenu Access City Award, neboť usilovně pracuje na zpřístupňování věcí pro osoby se zdravotním postižením a pro všechny.

Varšava odvádí dobrou práci a zpřístupňuje lidem mnoho věcí a služeb.

Například:

- Silnice, veřejné prostory a budovy.
- Dopravní prostředky, jako je metro, autobusy a vlaky.
- Veřejné internetové stránky a informace, například internetové stránky radnice.

Aby mohlo město Varšava tuto dobrou práci vykonávat, schází se často se skupinami a výbory osob se zdravotním postižením a naslouchá, co je pro ně důležité.

© Pixabay

Za vítězství v soutěži Access City Award 2020 obdržela Varšava částku ve výši 150 000 eur.

Další dvě města vyhrála v soutěži druhou a třetí cenu:

- Město **Castelló de la Plana** ve Španělsku obsadilo druhé místo a získalo částku ve výši 120 000 eur.
- Město **Skellefteå** ve Švédsku získalo třetí místo a 80 000 eur.

Další ocenění Access City Award bude uděleno pro rok 2021.

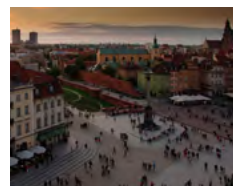
Která města se mohou zúčastnit?

Soutěže Access City Award se nemohou zúčastnit všechna města.

Města, která se mohou do soutěže Access City Award zapojit, by měla splňovat tyto podmínky:

- Měla by se nacházet v zemích, které jsou součástí Evropské unie. **Evropská unie** je skupinou mnoha zemí v Evropě, které se spojily s cílem zlepšit věci pro občany.
- Mít více než 50 000 obyvatel.
Pokud má země méně než dvě města s tolika obyvateli, mohou se dvě nebo více menších měst spojit dohromady. Mají-li dohromady více než 50 000 osob, mohou se rovněž zúčastnit soutěže Access City Award.

Město, které v daném roce získalo cenu Access City Award, se v příštím roce nemůže soutěže znovu zúčastnit.

Jak se mohou města zúčastnit?

Města, která se chtějí zúčastnit příštího kola soutěže Access City Award, mohou podat přihlášku on-line, jakmile začne běžet lhůta pro podávání přihlášek. Osoby, jež tato města řídí a přijímají důležitá rozhodnutí, která se jich týkají, by měly vyplnit formulář na internetu.

© Pixabay

V tomto formuláři by měly:

- Sdílet, proč si myslí, že by jejich město mělo získat cenu Access City Award.
- Uvést příklady a ukázat, jak jejich město zajišťuje přístupnost věcí pro všechny osoby.
- Popsat, jak hodlají v této dobré práci pokračovat v budoucnu.

Více informací najdete na našich internetových stránkách:
www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

© Pixabay

Zde brzy oznámíme začátek lhůty pro podávání přihlášek. Jakmile začne tato lhůta běžet, mohou města vyplnit formulář a zúčastnit se příštího kola soutěže Access City Award. Sledujte proto naše internetové stránky, kde tyto informace najdete.

Jak rozhodujeme o vítězi?

Poté, co se města přihlásí do soutěže Access City Award, určité skupiny osob posuzují jejich přihlášky a vybírají vítěze.

© Pixabay

V každé zemi je skupina osob, které posuzují přihlášky měst v této zemi. Jako nejlepší příklady z této země zvolí až tři města.

Jiná skupina osob v Evropě poté posoudí všechna tato města a vybere z nich město, které je nejlepším příkladem ze všech. Toto město získá v daném roce cenu Access City Award.

Členy těchto skupin jsou osoby se zdravotním postižením a starší osoby. Tyto osoby ověřují, co města dělají pro zajištění přístupnosti věcí ve prospěch svých obyvatel.

Kontrolují například, zda města zpřístupňují:

- Budovy a ulice.
- Autobusy a metro.
- Automaty pro výdej jízdenek a bankomaty.
- Internetové stránky a jiné technologie, které lidé používají ke komunikaci.
- Snadno čitelné a srozumitelné informace pro každého.

© Pixabay

© Pixabay

© Pixabay

© Pixabay

© Easy-to-read.eu

Hodnotí, které město dělá více pro
zpřístupnění těchto věcí pro všechny osoby.
Toto město získá cenu Access City Award.

© Pixabay

Kdy představíme vítěze?

V prosinci 2020 vyhlásí Komise vítěze ceny Access City Award pro rok 2021.

Více informací

Pokud se chcete dovědět více,
zašlete nám e-mail na adresu: **secretariat@accesscityaward.eu**

Můžete také navštívit naše internetové stránky:
www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

Úvod

Zdravotní postižení se týká přibližně 120 milionů občanů v členských státech Evropské unie (EU) a s tím, jak naše populace stárne, bude tento počet nadále růst. Řešení potřeb osob se zdravotním postižením je – a bude i nadále – klíčovou prioritou Evropy.

EU podporuje rovnost příležitostí a přístupnost pro osoby se zdravotním postižením. Základní součástí její strategie je snaha o bezbariérovou Evropu.

Soutěž Access City Award byla zahájena v roce 2010 s cílem zvýšit povědomí o problémech, kterým čelí osoby se zdravotním postižením, a podpořit iniciativy v oblasti přístupnosti v evropských městech s více než 50 000 obyvateli.

Cílem této každoroční akce je zajistit osobám se zdravotním postižením v celé EU rovný přístup k životu ve městech. Cena se uděluje městům, která prokazatelně zlepšila přístupnost v základních aspektech života ve městě a která mají konkrétní plány na další zlepšení.

Další města jsou odměněna za konkrétní iniciativy v oblasti přístupnosti. Zvolené kategorie se mohou rok od roku lišit. Oceněním Access City Award 2019 jsme například připomněli

Evropský rok kulturního dědictví (2018). V roce 2020 byly uděleny zvláštní zmínky za práci na uznání potřeb osob se skrytým zdravotním postižením, za činnost na místní úrovni k řešení přístupnosti a za využívání informačních technologií k zajištění parkování pro osoby se zdravotním postižením.

Letos je to také zvláštní rok pro samotnou cenu, jelikož slavíme její 10. výročí. Kromě profilů letošních vítězů obsahuje tato brožura další oddíl, v němž jsou shrnuty výsledky každého z deseti předchozích vítězů ceny, neboť hodnotíme desetiletí soutěže Access City Award. Brožura obsahuje také aktuální informace o jejich pokroku od získání ceny, poněvadž tato města nadále usilují o stále větší přístupnost.

Varšava

Polsko

© Shutterstock

Varšava je hlavním městem Polska a má více než 2 miliony obyvatel. Město, postavené na řece Visle, bylo během druhé světové války z velké části zničeno. Staré město bylo obnoveno podle původního modelu, moderní město však má širší silnice a cesty.

Varšava více než deset let neúnavně pracuje na zlepšení přístupnosti města.

„Ve strategii města jsou pevně zakotveny zásady univerzálního designu“

Účinný a účelný desetiletý akční plán

Varšavský akční plán ve prospěch osob se zdravotním postižením na období 2010–2020 se zaměřuje na informace, vzdělávání, pracovní místa, společnost a infrastrukturu. Provádění plánu

je průběžně sledováno a poměřováno na základě stanovených ukazatelů. Přezkum v roce 2015 a znovu v roce 2019 ukázal pozitivní výsledky.

Na program infrastruktury dohlíží zmocněnec pro přístupnost, kterého podporuje tým koordinátorů a poradní orgán složený ze zástupců osob se zdravotním postižením. Přístupnost pro všechny je součástí činností města a bude trvalou prioritou.

Stanoveny byly čtyři oblasti odborných znalostí: zastavěné plochy a veřejné prostory; internet, internetové stránky a mobilní aplikace; dokumenty; veřejné akce.

Od roku 2017 existuje rovněž odbor pro přístupnost, který byl zřízen na podporu zmocněnce. V tomto odboru je zastoupen architekt (který je rovněž poradcem pro přístup), stavební inženýr a odborník na veřejné akce. Rozvíjejí se také odborné znalosti v oblasti digitalizace.

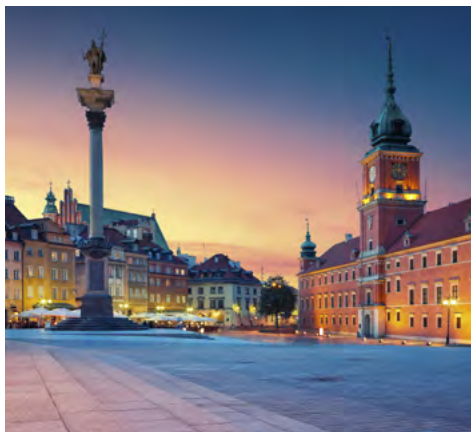
Investice do odstraňování překážek

Uskutečnily se významné investice do odstranění architektonických a jiných překážek. Od roku 2017 musí všechny silnice, veřejné prostory a

nové nebo renovované budovy splňovat normy týkající se přístupnosti města. Přístupných je i mnoho kulturních zařízení a u všech projektů se doporučují audity týkající se přístupu.

Město prošlo významnými změnami k zajištění lepšího přístupu. Patří mezi ně opravy chodníků, vybudování zvýšených přechodů pro chodce, modernizace autobusových zastávek, nové osvětlení a zvukové signály na přechodech. Město modernizovalo také veřejnou dopravu a pořídilo nové přístupné dopravní prostředky a kolejová vozidla.

© Shutterstock

Přístupný veřejný prostor

© Shutterstock

Nová bezbariérová veřejná doprava

„Pro mne přístupnost znamená nezávislost, neboť to je pro mě jedna z nejdůležitějších hodnot.“

Kamila Wróblewska, středisko města Varšavy pro veřejné komunikace

Existují také podpůrné programy pro osoby s duševními poruchami a mentálním postižením, jakož i pro osoby s tělesným nebo smyslovým postižením.

Pořádají se vzdělávací semináře pro děti s cílem zvýšit povědomí o právech osob se zdravotním postižením. Od roku 2016 se jich zúčastnilo přibližně 1 300 dětí.

Probíhá také práce na přístupných internetových stránkách města. Cílem je spojit 90 samostatných internetových stránek do jedné, což každému usnadní vyhledání potřebných informací.

Měření míry spokojenosti osob se zdravotním postižením

Varšava odhaduje, že osoby se zdravotním postižením tvoří přibližně 12 % obyvatel města a že v každé páté domácnosti ve městě žije alespoň jedna osoba se zdravotním postižením. Téměř polovina respondentů v rámci průzkumu týkajícího se „rozsahu a struktury zdravotního postižení v hlavním městě“ potvrdila, že Varšava je pro osoby se zdravotním postižením přátelským městem. Mezi hlavní zmíněné faktory patří přístupná veřejná infrastruktura, systematické podpůrné služby, lepší kvalita služeb, přístup k institucím a přístupná veřejná doprava.

„Byla bych ráda, kdyby byla veškerá informační sdělení na nádražích k dispozici jak ve vizuální, tak i akustické podobě. Totéž platí pro všechny poplašné systémy; i když používám pomůcky pro nedoslýchavé osoby, neslyším vše. Moji neslyšící přátelé, kteří vůbec neslyší, by se chtěli cítit bezpečně v jakékoli situaci v jakémkoli veřejném prostoru, což znamená vizuální i akustická sdělení.“

Paulina Gul, Nadace Kultura bez bariér

Univerzální design: cíl do budoucna

Do budoucna jsou zásady univerzálního designu pevně zakotveny v nové varšavské strategii do roku 2030, která bude mít dlouhodobý dopad na územní a sociální rozvoj ve městě.

Castelló de la Plana

Španělsko

© Shutterstock

**DRUHÁ
CENA**

Castelló je středomořské město s přibližně 170 888 obyvateli. Má vysokou školu, která přispívá k dynamickému sociálnímu a kulturnímu životu.

Světová zdravotnická organizace je uznala za město vstřícné vůči starším osobám, a to kvůli jeho spolupráci se staršími obyvateli.

„Přístupnost těžištěm všech místních politik a strategií“

Plán přístupnosti

Plán přístupnosti města Castelló z roku 2016 stanoví strategický přístup k přístupnosti, který se opírá o silný sociální a politický závazek.

Plán se souvisejícím rozpočtem na uhrazení všech opatření, která jsou v něm určena, se týká městského prostředí, veřejných zařízení a budov, dopravy a komunikací a informací.

Doprava a prostředí pro chodce

Plán zahrnuje 25 bezbariérových tras, které propojují důležitá veřejná zařízení a obytné oblasti. Již probíhající práce zahrnují instalaci devíti přístupných toalet na strategických místech na trase.

Je zřízena skupina pro městskou mobilitu, která má zjistit a napravit malé problémy s přístupností ve veřejných prostorech a budovách. Od ledna 2018 zajistil její tým více než 100 zlepšení.

Veškerá veřejná doprava ve městě je přístupná a byla provedena zlepšení, která osobám se smyslovým postižením a se zhoršenou schopností pohybu umožní bezpečně přecházet ulice. K zlepšením patří zvýšené přechody pro chodce a systémy přednosti na semaforech.

V roce 2018 bylo v rámci strategie „Transforma Castelló“ upraveno 17 autobusových zastávek (viz obrázek), jež doplnily pět autobusových zastávek, které byly upraveny již v roce 2017.

Město získalo rovněž dvě upravená elektrokola, která mají pomoci lidem s omezenou pohyblivostí cestovat po městě.

© Shutterstock

 Bezbariérový autobus a autobusová zastávka

„Když se nás ptají na význam přístupu, vzpomeneme si na vizuální pomůcky, které nám umožňují lokalizovat se a pohybovat samostatně, pochopit, jak se můžeme zapojit do činností, které se zde konají, a navázat vztahy s ostatními. Stručně řečeno, přístupnost nám umožňuje být ZPŮSOBILÝMI.“

 Členové sdružení osob s Aspergerovým syndromem Castelló

Modernizace veřejných zařízení

Plán zahrnuje také zlepšení přístupu do 118 veřejných zařízení. Upravena již byla řada škol a sportovních center. Město přizpůsobilo zasedací místnost radnice a 13 dalších obecních zařízení pro osoby s vadou sluchu.

Město rovněž zřídilo zvláštní úřad pro zdravotní postižení s cílem určit oblasti, které jsou obzvláště potřebné, a zlepšit přístup osob se zdravotním postižením k veřejným službám.

Úřad pro zdravotní postižení odpovídá také za koordinaci všech činností týkajících se přístupnosti ve městě.

Přístup k informacím

Prioritou je i přístup k informacím. Internetové stránky města byly přepracovány tak, aby splňovaly mezinárodní normy přístupnosti, a na podporu osob se zvláštními potřebami byly zavedeny inkluzivní podpůrné technologie.

Plán inteligentního města zahrnuje iniciativy k odstranění mezery v oblasti informačních technologií, která v současnosti u některých skupin osob se zdravotním postižením existuje.

V rámci jedné stávající iniciativy jsou zajištěny přenosy ze zasedání rady města ve znakovém jazyce.

Castelló upřednostňuje přístupnost také ve svých politikách v oblasti zaměstnanosti, dětí a mládeže, přístupu ke sportu a volnočasovým aktivitám a účasti veřejnosti.

„Pro mne přístupnost znamená, že mohu jít kamkoli, aniž bych byla na někom závislá, a bez strachu z dezorientace. Castelló de la Plana má mnoho opatření, která nám umožňují fungovat, ať už jsou naše potřeby jakékoli.“

Conchi Hernandez, uživatelka ATEN3U (nadace pro osoby se získaným poškozením mozku v provincii Castellón)

Přístupné a inkluzivní město

Město především nepovažuje přístupnost za izolovaný problém, nýbrž za klíčovou součást všech místních politik a strategií.

Tento holistický přístup byl dále zdůrazněn v roce 2019, neboť město zahájilo kampaň s cílem zvýšit informovanost o otázkách přístupnosti pod heslem „Castelló – přístupné a inkluzivní město“.

© město Castelló

 Zařízení pro bezbariérový přístup na pláž

Skellefteå

Švédsko

© Shutterstock

Skellefteå je pobřežní město na severu Švédska se 73 000 obyvateli. Jedná se o dynamické a rychle rostoucí město. Prostřednictvím svého sloganu „Udělat prostor pro nápady“ se město snaží přivítat lidi s různými dovednostmi a z různého prostředí.

Drsné zimy v Skellefteå znamenají, že zajištění přístupnosti ve městě je obzvláště obtížné, ale díky svému zanícení pro inovace se město s tímto problémem vypořádává.

„Přístupnost je dobrá pro všechny“

Zaměření se na kognitivní poruchy

Zvláštní pozornost věnuje Skellefteå podpoře osob s kognitivními poruchami. Jednou z jeho iniciativ byl seminář, v jehož rámci se různí účastníci, včetně zástupců technologických společností, podíleli na vývoji nástroje pro chytré telefony na podporu nezávislého života. Tzv.

„digitální kouč“ poskytuje vizuální podporu při úkolech, jako je praní, úklid a řízení času.

Politika v oblasti veřejných prostor

Město má politiku v oblasti veřejných prostor, která zajišťuje přístupnost všech zařízení, jako jsou autobusové zastávky a přechody pro chodce. To zahrnuje využívání zemního zdroje tepla k odstraňování sněhu a ledu. Jiná politika se zaměřuje na zpřístupnění dětských hřišť.

„Skellefteå pro všechny“

Tyto iniciativy se opírají o obecní strategii nazvanou *Skellefteå för alla* (Skellefteå pro všechny) na období 2015–2025.

V souladu se zásadami Úmluvy Organizace spojených národů (OSN) o právech osob se zdravotním postižením je strategie začleněna do všech politik města a je každoročně revidována za účelem měření pokroku.

Město využívá kombinaci systematického sledování a pravidelného dialogu s občany, aby získalo informace, které se poté využívají při stanovování budoucích priorit.

Zřízena byla rovněž Rada pro předcházení nepřístupnosti, která sdružuje politiky i zástupce osob se zdravotním postižením. Specializovaný personál dohlíží na každodenní práci města v oblasti přístupnosti.

© město Skellefteå

 Haptická mapa centrálního parku ve městě Skellefteå

„Přístupnost pro mě znamená možnost vnímat veškeré vizuální informace prostřednictvím sluchu a možnost pohybovat se pomocí kontrastů a dotyku mé slepecké hole.“

Ethel Hedström, sdružení zrakově postižených

Přístupné sportovní činnosti

Město Skellefteå je známo svou vášní pro lední hokej a zimní sporty obecně a zaměřuje se na zajištění toho, aby bylo sportování přístupné a inkluzivní.

Úspěšné začlenění osob se zdravotním postižením do švédského zimního mistrovství v roce 2018 zvýšilo povědomí o přínosech přístupnosti a začlenění.

Přístup k zaměstnání

Ve spolupráci s dalšími orgány provádí Skellefteå programy, jež pomáhají lidem, kteří nemají přístup na trh práce. Iniciativy zahrnují letní stáže, obecní pracovní místa na plný úvazek pro absolventy speciální školy a rehabilitační program, který vytváří pracovní příležitosti pro přibližně 700 osob ročně.

Zvyšování informovanosti

Město Skellefteå je rovněž odhodláno zvýšit informovanost o otázkách přístupnosti. Za tímto účelem zajišťuje město publicitu v místních zpravodajských kanálech a sociálních médiích, kde zviditelňuje otázky přístupnosti a aktivně se účastní dialogu s občany.

Město také pořádá různé akce a činnosti, jako jsou přednášky. Politici a zaměstnanci dostali příležitost vyzkoušet si invalidní vozíky a optická zařízení simulující ztrátu zraku, aby lépe pochopili podmínky, s nimiž se osoby se zdravotním postižením potýkají.

© město Skellefteå

Bezbariéroví průvodci pomáhají při švédských zimních mistrovstvích

„Pro mě přístupnost znamená, že všechny děti mohou nejen chodit do školy, ale také se učit a rozvíjet prostřednictvím vzdělávání.“

Birgitta Grönlund, Attention (organizace zastupující osoby s neuropsychiatrickými poruchami)

Zohledňování zdravotního postižení

Problematika zdravotního postižení již není považována za čistě sociální záležitost nebo otázku zdravotní péče. Názorným příkladem je Nöjesfabriken, divadelní skupina, která poskytuje podporované zaměstnání osobám se zdravotním postižením a která byla nedávno převedena ze sociálního odboru města do kulturního oddělení, kde je nyní řízena společně s dalšími kulturními činnostmi.

Město rovněž uvádí, že zařízení, jako jsou zvukové a vizuální informace v autobusech, které mají zásadní význam pro osoby se ztrátou zraku nebo sluchu, jsou užitečné i pro všechny cestující v autobusové dopravě.

Město Skellefteå chce především poukázat na to, že přístupnost není marginalizovanou otázkou omezeného zájmu, ale je dobrá pro všechny.

Évreux

Francie

© Shutterstock

ZVLÁŠTNÍ ZMÍNKA

za práci se skrytým
zdravotním
postižením

Francouzské město Évreux, které se nachází v Normandii, má 51 560 obyvatel a bohatou historii a kulturní dědictví.

Město samo se považuje za město, které je vstřícné k lidem a podporuje je, a pro přizpůsobení se osobám se zdravotním postižením provedlo bezprecedentní změny v centru města, v podnikání, dopravě a kultuře. Letošní zvláštní zmínka doplňuje druhou cenu, kterou město Évreux získalo minulý rok.

„Mějte oči otevřené – 80 % zdravotních postižení není vidět“

Přístupnost podporující začlenění

Prioritou města Évreux je podpora osob se zdravotním postižením v souladu s koncepcemi univerzální přístupnosti a inkluzivní společnosti.

Pokračuje program investic do odstraňování fyzických překážek bránících přístupnosti v celé pěší a zastavěné oblasti města.

Důraz je kladen na iniciativy, které řeší zvláštní potřeby osob se zdravotním postižením a zároveň zajišťují, aby z nich měli prospěch všichni obyvatelé.

Město se domnívá, že v důsledku těchto politik je Évreux pohodlnějším místem pro všechny.

Jedním z vhodných příkladů tohoto inkluzivního přístupu je přizpůsobená houpačka v nové herně pro děti.

Houpačku může použít každý a zdravotní postižení není stigmatizováno.

○ Upravená houpačka instalovaná na novém dětském hřišti

Zaměření se na skryté zdravotní postižení

V rámci celkové politiky inkluzivního rozvoje se město zaměřilo zejména na potřeby osob se skrytým nebo neviditelným zdravotním postižením.

V roce 2019 město zahájilo kampaň s názvem „Mějte oči otevřené – 80 % zdravotních postižení není vidět“.

Kampaň navazuje na dřívější iniciativy, včetně seminářů pro děti, jejichž cílem je pomoci jim pochopit, jaké to je mít mentální postižení nebo poruchu učení. Těchto seminářů se v roce 2019 zúčastnilo 600 dětí.

Přístupné informace

Město rovněž významně investovalo do snadno čitelných a srozumitelných informací, včetně označování muzejních exponátů, a to s využitím znalostí osob se zdravotním postižením.

Město se zavázalo tento koncept dále rozšířit zavedením lepšího navádění a značení na radnici a v dalších důležitých zařízeních k zajištění jejich větší přístupnosti pro osoby s poruchami učení.

V nadcházejících měsících bude vedle vyhrazených parkovacích míst umístěno 90 značek, které zvýší informovanost o neviditelných zdravotních postiženích.

Město se rovněž zavázalo zpřístupnit veškeré své telefonní služby. Od roku 2020 umožní služba nazvaná ACCEO uživatelům, kteří jsou neslyšící, sluchově postižení, nevidomí nebo trpí afázií, komunikovat v reálném čase, a to buď osobně, nebo na dálku ve francouzském znakovém jazyce nebo pomoci přepisu řeči na text. Služba bude dostupná prostřednictvím jednoduché aplikace, kterou lze použít na chytrých telefonech, tabletech a počítačích.

„Po odchodu do důchodu jsem se připojila ke skupinám Grenelle du Handicap. V těchto skupinách jsem se toho hodně naučila a našla nové přátele. Krok za krokem vytváříme opatření na podporu všech zdravotních postižení, neviditelných i viditelných. Poprvé jsem se mohla projet na tandemovém kole nebo jít do kina se svou rodinou.“

Françoise Coignard, členka skupin Grenelle du Handicap od roku 2015

- U vyhrazených parkovacích míst bude nainstalováno 90 značek s cílem upozornit na neviditelná postižení

- Haptický vodící pás a bezbariérový povrch chodníku

Přizpůsobení kulturních činností různým potřebám

Jinou nedávnou iniciativou byl projekt „Ciné–ma Différence“, jenž při promítání filmu umožňuje osobám, které mají problémy s chováním, pohybovat se, zpívat a tančit.

Další rozvoj tohoto projektu bude zahrnovat úpravy zaměřené například na vytvoření uklidňujícího prostředí pro osoby s autismem.

Od roku 2016 je každoročně jeden měsíc věnovaný přístupnosti. Během tohoto měsíce vyvíjejí partneři různé iniciativy, jako jsou konference, výstavy, promítání filmů, workshopy a konzumace jídla ve tmě.

Dialog tržištěm přístupnosti

Další zaměření města Évreux na přístupnost je usměrňováno a posuzováno prostřednictvím rozsáhlého fóra zdravotně postižených, Grenelle du Handicap, které město zřídilo v roce 2014. Jeho účelem je poskytnout otevřený kanál pro konzultace se všemi zúčastněnými stranami v neziskovém sektoru, a zejména s osobami se zdravotním postižením.

Fórum tvoří přibližně 10 pracovních skupin, které sdružují odborníky, dobrovolníky, volené úřední osoby a občany. Pořady jednání pro diskusi jsou stanoveny účastníky a často jsou využívány ke sledování a připomínkování konkrétních projektů, jako je vzdělávání odborníků pracujících ve městě, inkluzivní ubytování a přístup k informacím.

Osoby, které mají se zdravotním postižením osobní zkušenost, zastupují všechny typy zdravotního postižení a všechny životní fáze.

Během pěti let konzultací se uskutečnilo více než 100 setkání.

Tartu

Estonsko

© Shutterstock

ZVLÁŠTNÍ ZMÍNKÁ

za přístup k
přístupnosti na
místní úrovni

Tartu je historickým městem v údolí řeky Emajõgi. Má 95 000 obyvatel. Přístupnost Tartu je omezena kvůli dlažbě z kamenných kostek a dalším prvkům spojeným s jeho kulturním dědictvím, považuje se však za inteligentní a pečující město.

„Naslouchání občanům a jejich potřebám“

Získávání názorů na vynakládání veřejných prostředků

Od roku 2014 uplatňuje město Tartu systém sestavování rozpočtu, v jehož rámci mají občané možnost vyjádřit se k prioritám v oblasti výdajů.

V reakci na názory občanů provedlo město Tartu řadu zlepšení v oblasti přístupnosti. Patří k nim opětovné vybudování přechodů pro chodce s nájezdovými obrubníky, bezpečnější a přístupnější nábřežní komunikace pro pěší, zavedení elektronických zvukových a vizuálních

informací na autobusových zastávkách a poskytování bezplatné autobusové dopravy a bezplatného parkování starším osobám a osobám se zdravotním postižením.

K dispozici je také služba sociální dopravy s osobním asistentem, která osobám se zdravotním postižením umožňuje plně se zapojit do života města, pokud nemohou využívat veřejnou dopravu.

O mnoho služeb lze nyní požádat on-line, což znamená, že osoby, které mají přístup k internetu, nemusí opustit domov.

Také systém sdílených jízdních kol v Tartu pomáhá lidem s nižší tělesnou zdatností pohybovat se po městě díky dostupnosti elektrických jízdních kol.

Tato jízdní kola se považují za součást zajišťování městské hromadné dopravy.

Přístupné bydlení a podpůrné služby

Velký důraz je kladen na přístupné bydlení a podpůrné služby pro osoby se zdravotním postižením, aby s náležitou podporou mohly žít ve svých domovech co nejdéle.

Dostupná podpora zahrnuje bezplatné půjčování zvedací plošiny, dodávky potravin domů a bezplatnou pojízdnou knihovnu.

© město Tartu

Ke zlepšení patřilo vybavení autobusových zastávek elektronickými zvukovými a vizuálními informacemi

„Vedení města Tartu mi zajišťuje osobního asistenta a úpravu domácnosti a poskytuje služby v oblasti sociální dopravy. To mi umožňuje nezávislý život doma a přístup ke společenskému životu – návštěvy kulturních akcí, kontakty s přáteli a rodinou, navazování nových přátelství, věnování se zálibám (zvířata v zájmovém chovu, zahradnické práce) atd. Tyto služby jsou pro mě klíčové a jsem opravdu ráda, že město Tartu našlo způsob, jak mi tyto služby poskytovat.“

Meelika Siilsalu, členka Svazu nevidomých jižního Estonska

Aktivní stárnutí

Město v současné době přijímá strategii aktivního stárnutí, jejímž cílem je zlepšit tělesnou a duševní pohodu, aby starší osoby mohly zůstat nezávislé a setrvat déle na trhu práce i si užívat života obecně. Strategie obsahuje pokyny a školení zaměřující se na prevenci pádů u starších osob.

Projekt nazvaný „Držet krok s časem“, který byl zahájen v roce 2013, nabízí workshopy pro starší osoby zahrnující širokou škálu témat, včetně soběstačnosti a zdravého životního stylu.

Projekt z roku 2017 nazvaný „Klub chytrých zařízení pro starší“ zapojil žáky pátých tříd do seznamování starších osob s používáním chytrých telefonů a dalších zařízení IT.

Strategie rozvoje města Tartu do roku 2030

Strategie rozvoje města Tartu do roku 2030 zahrnuje dlouhodobé cíle týkající se udržitelné a vysoce kvalitní přístupnosti. Rozhodnutí jsou založena na prioritách, o nichž rozhodli občané Tartu, spolu s analýzou osvědčených postupů z jiných měst jak v Estonsku, tak i v zahraničí.

Kromě fyzického zlepšení v oblasti dopravy, parkování, cyklostezek, stezek pro chodce a dalších zařízení se strategie zaměřuje na informační a komunikační technologie.

V případě Tartu jde především o naslouchání občanům a jejich potřebám.

© město Tartu

O Systém inteligentního sdílení jízdních kol ve městě Tartu pomáhá osobám, jež fyzický stav omezuje v pohybu po městě

Chania

Řecko

© Shutterstock

ZVLÁŠTNÍ ZMÍNKÁ

za používání informačních technologií k zajištění přístupného parkování

Město Chania na ostrově Kréta má 108 642 obyvatel.

Místní hospodářství je založeno na zemědělství, cestovním ruchu a službách a město má dlouhou historickou a kulturní tradici, která se datuje již více než 5 000 let.

Přístupnost je prioritou jak pro obyvatele, tak pro turisty.

„Pro město Chania je rozhodující otázka spravedlivého přístupu občanů i návštěvníků ke službám a výrobkům, na pracoviště a do veřejných prostor.“

Odstranění překážek přístupu

Město Chania dokončilo významný projekt v oblasti přístupnosti, který zahrnuje rekonstrukci chodníků v centru města s cílem zajistit, aby byly všechny chodníky širší než 1,5 metru, aby se na nich nenacházely žádné překážky a aby byly opatřeny ukazateli trasy pro nevidomé.

Každý nový plán obnovy nebo projekt rekonstrukce veřejných prostor ve městě musí být nyní prováděn v souladu s pravidly přístupnosti.

Inovace v oblasti přístupného parkování

Město rovněž zavedlo systém inteligentního parkování pro osoby se zdravotním postižením.

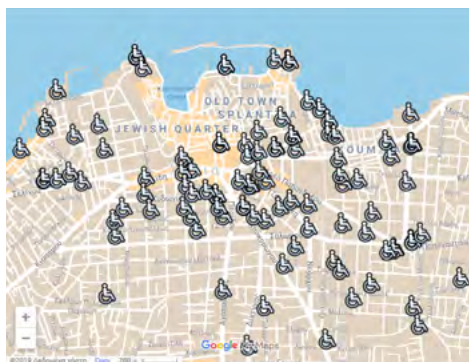
Tento inovativní systém, který je zpočátku provozován jako pilotní projekt, je koncipován tak, aby spravoval více než 160 vyhrazených parkovacích míst ve městě.

Integrovaný systém zahrnuje vyhrazená místa a karty pro osoby se zdravotním postižením, pozemní senzory na každém parkovacím místě a specializovanou platformu pro správu těchto míst. Dopravní policie má v reálném čase přístup k platformě, která upozorňuje na případné nezákonné využívání míst.

Přístupná doprava pro obyvatele a návštěvníky

Město rovněž společně s místním sdružením osob se zdravotním postižením zřídilo přístupnou taxislužbu. Vozidla taxislužby jsou dostupná jak pro rezidenty, tak pro návštěvníky, a lze je rezervovat telefonicky.

Na trase po centru města má rovněž začít jezdit přístupný elektrický minibus.

 Plánek znázorňující vyhrazená parkovací místa

 Plošiny SEATRAC jsou zcela a snadno přístupné pro osoby se zdravotním postižením

Bezbariérový cestovní ruch

Město Chania provozuje pět plošin SEATRAC, které osobám se zdravotním postižením umožňují úplný a snadný přístup k moři z městských pláží.

Chania navíc provozuje interaktivní virtuální prohlídku města.

Spolupráce s komunitou osob se zdravotním postižením

Město Chania navázalo úzkou a účinnou spolupráci se sdružením osob se zdravotním postižením ve městě, které je hlavním zástupcem komunity osob se zdravotním postižením na místní úrovni.

Tento vztah vedl k řadě iniciativ, včetně zřízení Úřadu pro osoby se zdravotním postižením, který je odpovědný za plánování politik a opatření na podporu integrace.

Vedlo to rovněž k zapojení osob se zdravotním postižením do všech poradních orgánů a k vypracování nových místních politik.

Plán mobility

Strategickým cílem města Chania je dosáhnout neustálého zlepšování přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením a starší osoby v celém městě. Pro dosažení tohoto cíle má zásadní význam silný důraz na zvyšování povědomí o otázkách mobility.

Internetové stránky a mobilní aplikace města byly navrženy osobami se zdravotním postižením a město nabízí řadu dostupných transakcí a on-line služeb.

Všechny iniciativy byly začleněny do strategického plánu mobility (SVAK). Plán mobility je monitorován a co šest měsíců vyhodnocován s využitím nejnovějších údajů a výsledků. Toto hodnocení poté přispívá k rozhodování o dalších krocích k zlepšení přístupnosti.

Průzkumy zaměřené jak na obyvatele, tak na návštěvníky se zdravotním postižením ukazují velmi vysokou míru spokojenosti s přístupností veřejných prostor města a turistických atrakcí.

© město Chania

Bezbariérová pobřežní promenáda

Zúčastněte se soutěže Access City Award 2021!

11. ročník soutěže bude zahájen na jaře 2020 (datum bude upřesněno). Přihlášky lze podat vyplněním a zasláním on-line formuláře ve stanovené lhůtě.

Podrobné informace budou k dispozici na adrese:
ec.europa.eu/social/accesscityaward

Účast v soutěži Access City Award je příležitostí k ocenění práce vašeho města v oblasti přístupnosti. Představuje také jedinečnou možnost porovnat váš pokrok v této oblasti s jinými městy, podělit se s nimi o své zkušenosti a poučit se od nich.

Prostudování otázek v přihlášce je vynikajícím způsobem, jak analyzovat vaše politiky v oblasti přístupnosti a určit jejich silné a slabé stránky.

Vítězové obdrží rovněž finanční odměnu.

Desetileté

výročí udělování ceny

Access City Award

Příklady osvědčených postupů při
zlepšování přístupnosti měst v EU

#EUACCESSCITY

Desetileté

výročí udělování ceny

Access City Award

Ávila, Španělsko

© Shutterstock

Udělením ceny Access City Award 2020 slavíme také 10 let soutěže ceny Access City Award. Tento milník nabízí vhodnou příležitost zamyslet se nad tím, co v minulých letech pomohlo vítězným městům vyniknout nad ostatními.

Tato města mají různou velikost a pocházejí z různých zemí a kultur. Některé z nich čelí dalším problémům souvisejícím s historií a topografií, zatímco jiná jsou modernější.

Existují však dva jasné prvky, které každého z vítězů charakterizují. Prvním je silné a trvalé odhodlání na politické úrovni týkající se zajištění přístupnosti. Druhým je nepřetržitá spolupráce města a organizací osob se zdravotním postižením a starších osob při stanovování priorit a sledování provádění.

Tito předchozí vítězové ukazují, jak mohou města svým odhodláním uplatňovat tyto dvě základní zásady dosáhnout pro všechny své občany udržitelné přístupnosti a začlenění.

Zasedání sítě Access City Award

Od roku 2018 bylo vzhledem k tomu, že se řada vítězných měst nadále zlepšuje, zavedeno zasedání sítě Access City Award a první z nich se konalo v Lyonu (vítěz Access City Award 2018). Tato jednodenní akce je uspořádána ve vítězném městě s cílem spojit minulé vítěze. V říjnu 2019 uspořádalo město Breda celodenní akci za účelem sdílení osvědčených postupů v oblasti inkluzivního cestovního ruchu, pohostinnosti a dostupnosti kulturních a volnočasových aktivit. Zástupci 20 měst a místních organizací si na akci vyměnili informace o svých oceněných iniciativách v oblasti přístupnosti. Účastníci se poté zúčastnili čtyř návštěv historických památek v Bredě a vyzdvihli přístupnou veřejnou dopravu a sportovní a volnočasové aktivity.

Lyon, Francie

© Shutterstock

Cena Access City Award: 10 vítězných měst

2011 – Ávila, Španělsko

2012 – Salcburk, Rakousko

2013 – Berlín, Německo

2014 – Göteborg, Švédsko

2015 – Borås, Švédsko

2016 – Milán, Itálie

2017 – Chester, Spojené království

2018 – Lyon, Francie

2019 – Breda, Nizozemsko

2020 – Varšava, Polsko

**Mapa měst,
která vyhrála
ocenění:**

Mapa EU v roce 2020

2011

Ávila, Španělsko

Haptický model ávileckých hradeb

© město Ávila

Prvním vítězem ceny Access City Award bylo středověké město Ávila, které na porotce učinilo dojem komplexním přístupem k přístupnosti.

V roce 2002 vypracovalo město zvláštní akční plán pro přístupnost v Ávile, který byl výchozím bodem pro přeměnu starého města a jeho zpřístupnění osobám se zdravotním postižením.

Pro městskou radu je přístupnost základní otázkou, která se promítá do všech oblastí činnosti, včetně územního plánování, stavebnictví, komunikace a dopravy. Místní osoby se zdravotním postižením jsou zapojeny do vytváření města pro všechny a zohledňování přístupu k zaměstnání, kultuře a volnočasovým aktivitám.

V roce 2007 město zřídilo také specializovaný útvar pro přístupnost, který má posoudit a analyzovat míru přístupnosti ve městě, se zvláštním zaměřením na potřeby vlastníků podniků.

Od udělení ceny se Ávila i nadále zaměřovala na odstraňování překážek pro obyvatelnost města.

Iniciativy zahrnují vytváření pracovních příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, snižování závislosti a podporu nezávislého života.

Prioritou je rovněž zlepšení zastavěného území, komunikací a dopravy, včetně dalšího zlepšování dostupnosti veřejné dopravy a finanční podpory k zachování vozového parku přístupných vozidel taxislužby.

Město také analyzovalo svou nabídku pro turisty se zdravotním postižením a shromáždilo informace o dostupných trasách, prohlídkách s průvodcem a jiných prvcích, včetně informací v alternativních formátech.

Přístup ke karmelitánskému klášteru sv. Terezie

© město Ávila

„Cena pro město Ávila byla potvrzením toho, že jsme se vydali správnou cestou, aby se město stalo městem všech lidí.“

Starosta města Ávila

Hodnocení úspěchu „Etappenplan“

© město Salzburg

2012

Salzburg, Rakousko

V roce 2012 se vítězem stalo rakouské město Salzburg. Vybráno bylo kvůli svému dlouhodobému odhodlání, soudržnému přístupu a vynikajícím výsledkům při zajišťování přístupnosti s přímou účastí osob se zdravotním postižením.

Iniciativy k zlepšení přístupnosti v Salzburgu v té době zahrnovaly systémy hmatové orientace a navádění pro nevidomé chodce, dostupnou veřejnou dopravu s dotovaným jízdným, bezplatný přístup na parkoviště pro řidiče se zdravotním postižením a systémy na podporu starších osob, aby měly odvahu vydat se do města.

Od roku 2012 pokračuje město v úsilí o zlepšení přístupnosti prostřednictvím řady projektů, včetně omalovánek pro děti, které obsahují pozitivní a inkluzivní obrázky dětí se zdravotním postižením.

Jedním z hlavních nových projektů byl tzv. „Etappenplan“ (etapový plán), který byl zaveden v roce 2016. Cílem plánu je přijmout opatření ke splnění cílů a pokynů stanovených v Úmluvě OSN o právech osob se zdravotním postižením. Projekt zahrnuje osoby se zdravotním postižením i externí odborníky, například z Institutu pro lidská práva na univerzitě v Salzburgu.

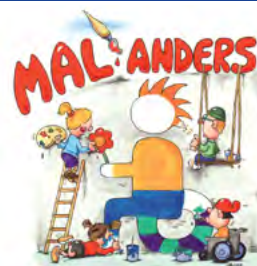
Etapový plán je rozdělen do šesti oblastí činnosti, za něž odpovídá město Salzburg:

- Vzdělávání
- Zaměstnanost
- Zdraví a sociální věci
- Plánování a bydlení
- Mobilita a veřejná doprava
- Volný čas a kultura

Po roce provedlo město vyhodnocení plánu, v jehož rámci shromáždilo informace od osob se zdravotním postižením, aby určilo další kroky, které navážou na pokrok, jehož plán dosud dosáhl.

„Cena Access City Award zajistila ve městě Salzburg ještě větší informovanost o přístupnosti a pomáhá nám při provádění mnoha dalších opatření.“

Sabine Neusüß, zástupkyně pro zdravotní postižení, město Salzburg

Omaloovánky s pozitivními obrázky týkajícími se zdravotního postižení

© město Salzburg

2013

Berlín, Německo

Berlín, Německo

© Shutterstock

Město Berlín bylo v roce 2013 vybráno jako vítěz kvůli svým strategickým a inkluzivním politikám v oblasti přístupu, které pokrývají všechny aspekty života ve městě a jsou pevně zakotveny jak v politickém, tak v rozpočtovém rámci města.

Město bylo rovněž oceněno za své inovativní přístupy k přístupnosti, jako jsou internetové stránky www.mobidat.net zaměřené na osoby se smyslovým postižením, zhoršenou schopností pohybu a kognitivními poruchami. Internetové stránky obsahují databázi s 31 000 záznamy, které poskytují informace o přístupnosti široké škály zařízení v celém městě.

Trvalým cílem města je učinit Berlín mobilnější, bezpečnější a šetrnější k životnímu prostředí.

Berlínský zákon o mobilitě, který vstoupil v platnost v létě 2018, je první svého druhu v Německu. Na jeho vytvoření se podílela sdružení pro mobilitu, městské čtvrti, odpovědná oddělení Senátu a zástupci Spolkového sněmu.

Berlínský zákon o mobilitě zaručuje, že všichni – mladí i staří lidé, ať už se zdravotním postižením či bez postižení – mohou být mobilní, a to bezpečným a nezávislým způsobem. Předměstí a metropolitní oblast Berlína a Braniborska budou lépe propojeny autobusovými a železničními trasami a cyklistickými stezkami. Očekává se, že přístupná bude také řada oblastí, které jsou v současnosti bez auta obtížně dostupné.

Berlín si stanovil za cíl zajištění přístupnosti bez překážek. Jedním z hlavních nástrojů, které pomáhají tohoto cíle dosáhnout, je kulatý stůl „Bezbariérové město“. Kulatý stůl vede tajemník pro dopravu a setkávají se u něj zástupci vlády, podniků a organizací osob se zdravotním postižením. Cílem je dohodnout se na prioritách a iniciativách k zvýšení přístupnosti Berlína v celé řadě oblastí, včetně cestovního ruchu, hotelů a restaurací, průmyslu, obchodu a dopravy.

Berlínský zákon o mobilitě vstoupil v platnost v létě 2018

© město Berlín

„Díky ceně Access City Award přitahuje Berlín značnou mezinárodní pozornost a nadále se zapojuje do intenzivních výměn s dalšími evropskými městy za účelem zlepšení přístupnosti.“

Ingmar Streese, stálý tajemník pro dopravu, město Berlín

2014

Göteborg, Švédsko

Göteborg, Švédsko

© Shutterstock

V roce 2014 porotci konstatovali, že v Göteborgu existuje jasný politický cíl zajistit, aby bylo město přístupné pro všechny.

V rámci tohoto závazku měly všechny orgány veřejné správy a podniky povinnost sestavit seznamy veřejných budov a prostor, v nichž sídlí, aby bylo možné posoudit jejich dostupnost.

Na seznamu musela být uvedena každá veřejná budova a prostor ve městě Göteborg. To zahrnovalo školy, bydlení pro starší osoby, muzea, knihovny, sportovní zařízení a hřiště.

Tímto se městská rada zavázala k „holistickým a komplexním následným opatřením týkajícím se přístupnosti ve městě“.

Göteborg zavedl od roku 2014 širokou škálu nových opatření. To zahrnovalo iniciativy k zlepšení přístupu do muzeí a pop-up studio, aby se mohli zaměstnanci města přímo seznámit s problémy souvisejícími se zdravotním postižením. Město rovněž realizuje filmový projekt, jehož cílem je motivovat osoby se zdravotním postižením k tomu, aby zaznamenávaly své názory na oblasti, které je třeba zlepšit.

Global Destinations Sustainability Index určil Göteborg jako neudržitelnější destinaci na světě. Hlavní součástí tohoto indexu je přístupnost.

Mimoto byla vyvinuta aplikace s cílem umožnit osobám se zdravotním postižením zapojit se do kulturních akcí v městských arénách.

Aplikace, která byla zavedena v roce 2017, zajišťuje během akcí živou vizuální interpretaci a tlumočení do znakového jazyka. Součástí aplikace je také indukční smyčka, která umožňuje zesílení zvuku.

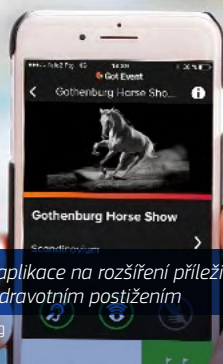
Aplikace obsahuje také informace o tom, jak se dostat do arény, obdržet pomoc na místě a získat přístup na toalety, do restaurací a jiných zařízení.

„Pro Göteborg bylo udělení ceny potvrzením, že jsme na správné cestě.“

Maria Bernström Printz, ředitelka pro rozvoj přístupnosti, město Göteborg

Byla vyvinuta aplikace na rozšíření příležitostí pro osoby se zdravotním postižením

© město Göteborg

2015

Borås, Švédsko

Borås, Švédsko

© Shutterstock

V roce 2015 zaujalo město Borås porotce svým jasným, dlouhodobým politickým zasazováním se o koncepci „město Borås přístupné pro všechny“.

Město uplatňovalo standardy přístupnosti, které šly nad rámec právních norem, a poskytlo dotace na zpřístupnění soukromého bydlení, takže osoby se zdravotním postižením měly rovné příležitosti k nezávislému životu.

Město je odhodláno zpřístupnit městské prostředí pro všechny bez ohledu na zdravotní postižení nebo věk. Vytvořilo databázi přístupnosti, která je dostupná ve verzi pro snadné čtení a ve verzi s hlasovou syntézou. Internetové stránky a informační zpravodaj města jsou rovněž napojeny na telefonní službu pro ty, kteří potřebují podporu.

Od získání ceny pokračuje Borås v dobré práci s ohledem na různé aspekty života ve městě. To zahrnuje rozšiřování chodníků a zlepšení přístupnosti parků a zvýšení počtu přístupných přírodních ploch.

Město usiluje o to, aby byly jeho internetové stránky dostupnější pomocí alternativních formátů.

Městské knihovny zvýšily také počet knih, které jsou k dispozici v jednoduchém jazyce, a zavedly klidné oblasti.

Pro odborníky pracující pro město byla zavedena školení zaměřená na zvyšování informovanosti. To se týká Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením, jakož i alternativních forem komunikace a pokynů ohledně interakce s osobami se zdravotním postižením.

Jiná klíčová iniciativa zahrnovala poskytování školení osobám s mentálním postižením, a to s cílem poučit je o jejich právech.

Rozšíření haptické dlažby v centru města Borås

© město Borås

„Toto uznání rozhodně více zviditelnilo tvrdou práci, kterou město odvedlo. Především nás motivovalo k tomu, abychom se i nadále ubírali správným směrem, a ostatní vybídlo, aby usilovali o zlepšení přístupnosti v jiných oblastech.“

Herawati Nowak a Lena Mellblad, poradci pro zdravotní postižení, město Borås

2016

Milán, Itálie

Přestřižení pásky bezbariérového parku Villa Finzi podporujícího začleňování

© město Milán

V roce 2016 byl Milán oceněn za svůj jednoznačný závazek a široký přístup k zajišťování přístupnosti.

V roce 2011 přijal Milán zásady Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením. Zároveň se zavázal rozvíjet novou kulturu přístupnosti a strategický, integrovaný přístup k zajištění „města pro všechny“.

Město od té doby ve svém tříletém klouzavém programu veřejných prací upřednostňuje konkrétní zlepšení přístupu a vyčleňuje odpovídající rozpočtové prostředky.

Od doby, kdy v roce 2016 získalo cenu, uskutečnilo město mnoho iniciativ. Jedna z těchto iniciativ zahrnovala zřízení skupiny odborníků na univerzální design s cílem zaměřit se na zpřístupnění sportovních zařízení města pro všechny. To vedlo k významné renovaci a modernizaci; například všechny plavecké bazény ve městě mají nyní u bazénu zdvihací zařízení.

Strategický plán města (PEBA) obsahuje závazek týkající se plné přístupnosti z dlouhodobého hlediska. Prosazuje rovněž zásady univerzálního designu u všech subjektů, které se podílejí na navrhování a výstavbě městských prostor.

Město také zefektivnilo proces plánování požadavků na přístupnost v zájmu zajištění větší účinnosti.

K dalším opatřením v nedávné době patří přístupné parky a prolézačky; pracovní příležitosti pro osoby se zdravotním postižením; pilotní projekt k zlepšení přístupnosti podniků; přístupnější veřejná doprava a podpora přístupných hotelových pokojů.

„Cena byla pro město jistě uznáním práce vykonané v rámci přístupu týkajícího se začleňování, především to však byl impulz k tomu, abychom pokračovali v nastoupené cestě a dělali více a lépe.“

Město Milán

Bezbariérové vybavení hřiště, Park Indra Montanelliho

© město Milán

2017

Chester, Spojené království

Nové přestupní autobusové nádraží

© město Chester

Chester se stal vítězem pro rok 2017. Porotce nadchlo odhodlání města přiblížit historii každému. Chester se zaměřil na zajištění toho, aby návštěvníci se zdravotním postižením mohli v co největší míře získat přístup k jeho středověké infrastruktuře.

Chester rovněž poskytuje toalety „Changing Places“ pro osoby se závažným a komplexním zdravotním postižením, které by jinak nemusely být schopny strávit den v centru města.

Kromě plně přístupného vozového parku autobusů musí být i všechna vozidla taxislužby ve městě přístupná pro invalidní vozík a musí mít takové prvky, jako jsou indukční smyčky.

Od získání ceny pokračoval Chester ve zlepšování přístupnosti. Mezi nejdůležitější události patří nová přestupní autobusová zastávka. Ta byla vybudována po konzultaci s Corporate Disability Access Forum, v jejímž rámci poskytlo příspěvky 15 místních a regionálních organizací pro osoby se zdravotním postižením.

Přestupní autobusová zastávka zahrnovala i vypracování pokynů pro přístupnost, aby mohly

osoby se zdravotním postižením, pečovatelé a rodinní příslušníci přijmout informovaná rozhodnutí a naplánovat svou návštěvu.

Budova Storyhouse, která byla otevřena v květnu 2017, je knihovna, divadlo, kino a komunitní centrum. Každoročně nabízí více než 2 000 činností pro místní marginalizované skupiny, včetně pořadů vhodných pro osoby s autismem a přednášek pro izolované a starší komunity.

Všechny akce ve Storyhouse jsou přístupné. Mnoho zaměstnanců absolvovalo odbornou přípravu a mentoring zajišťovaný organizací Dementia Friends.

Zlepšení ve veřejném prostoru přinesla prospěch také uživatelům invalidních vozíků, majitelům vodících psů a osobám používajícím slepeckou hůl.

Lepší chodníky

© město Chester

„Získání ceny v roce 2017 nás inspirovalo k tomu, abychom dělali ještě více pro zlepšení života osob se zdravotním postižením a starších osob. Jsme hrdí na to, že prioritou městské rady zůstává i nadále přístupnost a inkluzivnost.“

CLlr Val Armstrong, Rada pro Cheshire West a Chester

2018

Lyon, Francie

Lyon, Francie

© Shutterstock

Vítěz z roku 2018, francouzské město Lyon, se rozhodl zabývat se přístupností jako průřezovou otázkou a významně investovat do vytváření bezbariérového a inkluzivního prostředí.

Lyon se zaměřuje na dvě témata týkající se fyzické přístupnosti a přístupu k životu ve městě a provádí program, který byl zahájen v roce 2016 a potrvá do roku 2024.

Úsilí o zlepšení přístupnosti koordinuje vedoucí mise v městské radě. Vedoucí podává zprávy generálnímu sekretariátu města, který spojuje iniciativy 14 odborů magistrátu, včetně kultury, vzdělávání, sportu, péče o děti a veřejných ploch.

Priority byly schváleny poradním orgánem složeným z volených zástupců a úředníků města, jakož i z 62 místních sdružení zastupujících osoby se zdravotním postižením a starší osoby.

Služba Optiguide poskytuje informace a individuální pokyny, které umožňují osobám se zdravotním postižením samostatně cestovat veřejnou dopravou.

Na konci roku 2017 vydal Lyon příručku o přístupnosti pro tým, který řídí výstavbu ve městě.

V roce 2019 vydalo město rovněž „Průvodce přístupnou kulturní nabídkou“ pro širokou veřejnost. Tato příručka byla vypracována po konzultacích se sdruženími osob se zdravotním postižením z městské komise pro přístupnost a s 28 kulturními organizacemi, které jsou zapojeny do charty kulturní spolupráce města.

Město plánuje zpřístupnit do roku 2024 téměř 700 budov a veřejných prostor.

„Získání ceny znamená pro město Lyon velkou hrdost a velkou odpovědnost, aby si i nadále zasloužilo tuto krásnou cenu, která ocenila veškeré naše úsilí o fyzickou přístupnost, jakož i dostupnost života ve městě pro všechny.“

Thérèse Rabatel, zmocněnkyně pro rovnost mužů a žen a osob se zdravotním postižením

Průvodce bezbariérovou kulturou

© město Lyon

La ville comme on l'aime, inclusive

2019

Breda, Nizozemsko

Studenti prezentují nápady na lepší dopravu sportovců se zdravotním postižením na schůzi o výzvách, kterým město čelí

© město Breda

Porotcům se líbil zejména komplexní přístup města Breda k odstraňování překážek bránících přístupnosti. Město má čtyřletý plán (2018–2021), jehož cílem je vytvořit prostředí, v němž je přístupnost normou.

Platforma „Breda pro všechny“ svedla dohromady zástupce města, cestovního ruchu a vzdělávání, jakož i organizací osob se zdravotním postižením. Jedním z cílů platformy „Breda pro všechny“ bylo učinit z města prvotřídní místo pro bezbariérový cestovní ruch.

Breda uplatňuje zásady Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením a je odhodlána zajistit, aby se Breda stala nejlepším městem „potvrzeným OSN“.

Od získání ceny již Breda dosáhla významného pokroku. V červnu 2019 přijala místní výkonná rada (*College van burgemeester en wethouders*) nové plány vypracované na základě konzultací s odborníky a organizacemi zdravotně postižených.

V příštích několika letech se město zaměří zejména na to, aby se přístupnější stala oblast trávení volného času. To zahrnuje kavárny, restaurace, nákupní centra a sportovní a kulturní akce. Pro pracovníky v pohostinství a maloobchodě se organizují také vzdělávací kurzy.

Doposud se přístup města k přístupnosti zaměřil především na osoby s tělesným postižením, od roku 2019 se však oblast působnosti rozšířila i na osoby s mentálním či skrytým zdravotním postižením, například na autismus. Větší důraz se klade také na informace, které jsou přístupné osobám s nízkou úrovní gramotnosti.

Breda se zavázala, že od roku 2019 se v každém novém obecním plánu zaměří na přístupnost a inkluzivnost, a to za podpory odborných poradců s titulem „zvláštní úředník pro přístupné město“.

18 organizací ve městě Breda podepisuje takzvanou dohodu o místní bezbariérové přístupnosti, což je závazek učinit z Bredy skutečně bezbariérové město podporující začleňování

© město Breda

„Na cenu jsme hrdí. Současně si uvědomujeme, že je na nás, abychom dočasnou pozornost spojenou se získáním ceny přeměnili na udržitelný budoucí vývoj.“

Miriam Haagh, místostarostka Bredy

2020

Varšava, Polsko

Varšava, Polsko

© Shutterstock

Porotci vybrali Varšavu jako vítěze pro rok 2020 z důvodu obrovského pokroku, jehož bylo dosaženo v posledních 10 letech, a silného odhodlání celého města zlepšit život občanů se zdravotním postižením.

Varšava přijala akční plán, který se zaměřuje na informace, pracovní místa, vzdělávání, společnost a infrastrukturu, přičemž vychází ze zásad univerzálního designu.

Úloha zmocněnce pro přístupnost má zásadní význam pro zajištění toho, aby byla v celém městě prováděna udržitelná zlepšení.

Varšava uznává, že ještě zbývá hodně práce, a vypracovala plány na trvalou rozpočtovou podporu přístupnosti v nadcházejících letech.

Úspěšnost opatření k zlepšení přístupnosti v předchozích letech je pravidelně sledována a hodnocena. Další kroky jsou plánovány na základě výsledků těchto hodnocení a jsou stanoveny jasné ukazatele pro měření budoucích iniciativ.

Jasně a komplexní normy pro přístup pomáhají zajistit, aby kvalitní design a provedení všech stavebních projektů ve městě zajistily uspokojivou úroveň přístupnosti.

V budoucnu bude mít nová varšavská strategie do roku 2030 dlouhodobý dopad na územní i sociální rozvoj města. Mezi priority patří přístup k základní i preventivní zdravotní péči, lepší sociální pomoc a veřejné služby, včetně elektronické péče a elektronické přístupnosti (informační systém) pro osoby se zdravotním postižením.

Jedním z konkrétních cílů je odstranění zbývajících architektonických překážek. Iniciativy k dosažení tohoto cíle budou zahrnovat instalaci výtahů do historických míst, například podél trasy Łazienkowska, a rekonstrukci veřejných prostor.

„O cenu Access City Award usilovala Varšava několik let. Všichni jsme se poučili, jak by měla moderní metropole fungovat tak, aby v ní mohl každý občan pohodlně žít a pracovat. V povaze našeho města není někoho vyloučit.“

Rafał Trzaskowski, primátor Varšavy

Řeka Visla ve Varšavě

© Shutterstock

Účast v soutěži Access City Award 2021

Access City Award oceňuje města, která usilují o to, aby byla pro své občany přístupnější.

Jedná se o iniciativu EU, která podporuje rovný přístup k životu ve městech pro osoby se zdravotním postižením a umožňuje místním orgánům prosazovat a sdílet osvědčené postupy.

V roce 2020, kdy si připomínáme 10. výročí udělování ceny, přidala Evropská komise finanční odměnu pro vítěze a pro města na druhém a třetím místě:

- 1. místo: 150 000 eur
- 2. místo: 120 000 eur
- 3. místo: 80 000 eur

Chtěli byste, aby bylo vaše město jedním z vítězů v příštím roce? Chcete se s ostatními městy podělit o své zkušenosti a opatření na podporu přístupu?

Kdo se může přihlásit?

Žadatelem musí být orgán města s více než 50 000 obyvateli v jednom z členských států EU. V členských státech, které mají méně než dvě taková města, se mohou účastnit také městské oblasti tvořené dvěma či více městy, pokud jejich celkový počet obyvatel přesahuje 50 000.

Cenu Access City Award nemůže vyhrát dva roky po sobě stejné město, takže vítězné město v roce 2020 nebude v roce 2021 přizváno. Všechna ostatní města, včetně měst, která získala druhou a třetí cenu, a měst, jimž byla udělena zvláštní zmínka, se mohou soutěže znovu zúčastnit.

Jako pomoc při přípravě na účast v soutěži budou pokyny a pravidla účasti k dispozici ve všech úředních jazycích EU na internetových stránkách soutěže Access City Award 2021, a to od začátku lhůty pro podávání přihlášek.

ec.europa.eu/social/accesscityaward2021

Výběrové řízení

Poroty budou posuzovat přijatá a plánovaná opatření v těchto oblastech:

- zastavěné oblasti a veřejné prostory,
- doprava a související infrastruktura,
- informace a komunikace, včetně nových technologií (IKT),
- veřejná zařízení a služby.

Poroty přihlášky vyhodnotí na základě těchto šesti kritérií:

- rozsah opatření,
- odpovědnost, míra angažovanosti,
- dopad,
- kvalita a udržitelnost výsledků,
- zapojení osob se zdravotním postižením a příslušných partnerů,
- sociální inovace.

Výběrové řízení je rozděleno do dvou fází: předběžný výběr na vnitrostátní úrovni a konečný výběr na evropské úrovni. **Národní poroty** v každé zemi vyberou z vnitrostátních žadatelů maximálně tři města pomocí hodnotících kritérií stanovených Evropskou komisí.

Tito národní kandidáti postupují do druhé fáze soutěže a hodnotí je **evropská porota**. Vítěz soutěže Access City Award 2021 bude vyhlášen **koncem listopadu 2020**. Slavnostní ceremoniál je součástí každoroční konference v rámci Evropského dne osob se zdravotním postižením, která se koná v Bruselu.

Sekretariát soutěže Access City Award

Při přípravě přihlášky vám může pomoci sekretariát soutěže Access City Award. Pokud potřebujete další informace, obraťte se na:

secretariat@accesscityaward.eu

Obraťte se na EU

Osobně

Po celé Evropské unii se nachází stovky informačních středisek Europe Direct. Adresu nejbližšího střediska naleznete na internetové stránce:

europa.eu/european-union/contact_cs

Telefonicky nebo e-mailem

Europe Direct je služba, která odpoví na vaše dotazy o Evropské unii. Můžete se na ni obrátit:

- prostřednictvím bezplatné telefonní linky: 00 800 6 7 8 9 10 11
(někteří operátoři mohou tento hovor účtovat),
- na standardním telefonním čísle: +32 22999696 nebo
- e-mailem prostřednictvím internetové stránky: europa.eu/european-union/contact_cs

Vyhledávání informací o EU

On-line

Informace o Evropské unii ve všech úředních jazycích EU jsou dostupné na internetových stránkách Europa na adrese: europa.eu/european-union/index_cs

Publikace EU

Publikace EU, ať už bezplatné, nebo placené, si můžete stáhnout nebo objednat na adrese: publications.europa.eu/cs/publications. Chcete-li obdržet více než jeden výtisk bezplatných publikací, obraťte se na službu Europe Direct nebo na místní informační střediska (viz europa.eu/european-union/contact_cs).

Právo EU a související dokumenty

Právní informace EU včetně všech právních předpisů EU od roku 1952 ve všech úředních jazykových verzích jsou dostupné na stránkách EUR-Lex na adrese: eur-lex.europa.eu

Veřejně přístupná data od EU

Portál veřejně přístupných dat EU (data.europa.eu/euodp/cs) umožňuje přístup k datovým souborům z EU. Data lze bezplatně stahovat a opakovaně použít pro komerční i nekomerční účely.

Každoroční soutěž o cenu Access City Award oceňuje evropská města za jejich úsilí zpřístupnit se lidem se zdravotním postižením a starším občanům. Tato brožura oslavuje úspěchy vítězů z roku 2020, měst, která se umístila na předních místech, a měst, která si vysloužila zvláštní zmínku – jedná se o města Varšava (Polsko), Castello de la Plana (Španělsko), Skellefteå (Švédsko), Évreux (Francie), Tartu (Estonsko) a Chania (Řecko). Toto ocenění vyjadřuje uznání konkrétních kroků, které každé město přijalo, aby zlepšilo svou přístupnost. K těmto krokům patří zajištění přístupnosti veřejných prostor a kulturních zařízení, zlepšení přístupnosti v oblasti veřejné dopravy, lepší služby pro osoby se skrytým postižením a inteligentní systém řízení parkování.

Naše publikace si můžete stáhnout nebo se zdarma přihlásit k jejich odběru na ec.europa.eu/social/publications

Chcete-li o Generálním reditelství pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování dostávat pravidelné aktuální informace, zaregistrujte se na ec.europa.eu/social/e-newsletter a zdarma budete odebírat elektronický zpravodaj Sociální Evropa.

Social Europe

EU_Social

Úřad pro publikace
Evropské unie

ISBN 978-92-76-17371-7